

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva
OPONENTSKÝ POSUDOK
habilitačnej práce

Autor: PhDr. Martina Hrozenská, PhD.

Názov: Kvalita života starších ľudí v priestore spoločenských vied

Oponent : prof. PaedDr. Milan Schavel, PhD.

PhDr. Martina Hrozenská, PhD., predkladá na posúdenie habilitačnú prácu ako monografiu v ktorej sa zaoberá v súvislosti s demografickými ukazovateľmi starnutia populácie pomerne aktuálnym problémom. Spracovanou témou môže významne prispieť k ďalšiemu teoretickému rozpracovaniu sociálnej práce ako vedného odboru najmä v oblasti sociálnej práce so seniormi. Autorka sa sústredila na sledovanie interakcie v rámci viacerých konceptov teórie a samotnej praxe sociálnej politiky v kontexte sociálnych služieb a sociálnej práce. Práca v svojom obsahu poskytuje komplexný pohľad na problematiku kvality života seniorov s cieľom posúdenia indikátorov kvality života klientov seniorského veku. Autorka seriózne a zaujímavo poukázala na nevyhnutnosť špecifického vzťahu jednotlivých komponentov vytvárajúcich základný rámec celkovej spokojnosti seniorov, ako sú okrem samotných indikátorov kvality života aj individuálna spokojnosť a vytváranie pozitívneho sebaobrazu seniora, ďalej je to otázka prístupu k seniorom z pohľadu sociálnej práce, ako aj samotné metódy sociálnej práce, ktoré sa v praxi uplatňujú. Tento celostný prístup považujem za významný pre vyvodzovanie teoretických konceptov sociálnej práce a následne aj metód, ktoré by mohli vhodne prispieť k celkovému skvalitneniu jednotlivých procesov práce s klientom seniorského veku.

Habilitantka rozpracovala teoretické poznatky do pomerne obsažných častí jednotlivých kapitol. Z ich obsahu je zrejmé, že sa opiera o teoretické poznatky, ktoré sa snaží podporiť a doložiť tvrdeniami dostupných odborníkov v danej oblasti. Vo svojich argumentáciách v súvislosti s kvalitou života sa odvoláva na akceptovaných autorov ako Bowling, Dragomerická, Kasanová, Kováč, Mareš, Čornaničová a pod. Takáto pestrosť názorov formálne dôslednejšie a obsahovo sémanticky jednoznačnejšie poukazuje na vzájomne intencionálny vzťah teórie

a praxe v medzinárodnom kontexte sociálnej práce a spoločenských vied. Pomerne ojedinelým je v teoretickom rozpracovaní aj celý kontext práce, ktorý sa prioritne zaoberá situáciou fenoménu kvality života v celkovej jej gnozeologickej komplexnosti. V štvrtej kapitole habilitantka sprostredkovala empirické zistenia v ktorých nadväzuje na teoretické východiská v snahe o hodnotenie kvality života seniorských obyvateľov zariadení sociálnych služieb v meste Nitra. Výskum sa sústreďuje na objasnenie miery spokojnosti v štyroch základných doménach, ako je zdravie, duševný stav jedinca, sociálna oblasť a životné prostredie. Výskumnú časť autorka predkladá v podriadennom monografickom spracovaní, zvolené výskumné metódy a matematicko-štatistické spracovanie výsledkov výskumu je z hľadiska metodológie výskumu adekvátne. Interpretácia výsledkov výskumu v tejto časti monografie je jasná a zrozumiteľná, text vhodne dopĺňajú prehľadné tabuľky a grafy. Výsledky výskumu spolu s ich interpretáciou poskytujú v predloženej práci široké spektrum zaujímavých výskumných zistení. Zámerom autorky bolo výskumne zmapovať kvalitu života starších ľudí s akcentom na subjektívnu životnú spokojnosť jedincov, na proces ich prispôsobenia sa zmeneným podmienkam vyplývajúcim z dôvodu veku a zdravotného stavu, zároveň sa však snaží o prienik objektívnej zložky kvality života, ktorá je určujúcou práve pre profesionálov pracujúcich s takouto klientskou skupinou.

Výskumné zistenia tohto typu vytvárajú pre sociálnu prácu východiská smerujúce k formulácii indikátorov kvality sociálnych služieb poskytovaných v rezidenčných typoch zariadení s celoročným pobytom pre seniorov. Predmetné zistenia by mohli byť prínosom aj pre tvorbu metód hodnotenia kvality sociálnych služieb, čo je v úzkom funkcionálnom prepojení so špecifickými činnosťami sociálnych pracovníkov. V záverečnej časti predkladanej práce autorka precízne definuje niektoré kompetencie sociálnych pracovníkov, ktoré žiaľ nie sú v systéme sociálnych služieb doposiaľ v niektorých subjektoch sociálnych služieb pre seniorov dostatočne akceptované.

Monografia autorky Martiny Hrozenskej sprostredkúva viaceré multidisciplinárne prístupy so zreteľom na široko chápaný prístup ku kvalite života špecifickej vekovej skupiny resp. k analýze a štúdiu starnutia a seniorského veku jedincov. Považujem za významné, že v práci je predznačený priestor pre konkrétne formy pomoci zo strany sociálnych pracovníkov, ako aj ďalších členov interdisciplinárneho odborného tímu pracujúceho v inštitucionálnych zariadeniach pre starších ľudí.

Teoretické spracovanie v samostatnej monografii ako aj jej empirickú časť považujem za veľmi zaujímavé a podnetné pre ďalšiu aktivitu vedeckého skúmania a praktickej realizácie v oblasti univerzitného vzdelávania v odbore sociálna práca. Získané výsledky a teoretický rámec spracovania v samostatnej monografii je ďalším prínosom pre skvalitnenie obsahu štúdia sociálnej práce najmä v predmetoch sociálne zabezpečenie, sociálne služby, metódy sociálnej práce a teória sociálnej práce.

Z uvedeného môžem konštatovať, že predkladaná monografia PhDr. Martiny Hrozenskej, PhD., obsahovo i formálne spĺňa všetky kritériá na posúdenie k habilitačnému konaniu, prácu odporúčam k obhajobe a po jej úspešnom absolvovaní a splnení ďalších kritérií súvisiacich s habilitačným konaním **odporúčam** habilitačnej komisii udeliť habilitantke vedecko – pedagogickú hodnosť „docent“ v odbore sociálna práca.

Bratislava 19.7.2012